

## Zöld oldal

A 2017 év állatai, növényei, és egyebei

Az év madara a Tengelic



Ez a kisebb veréb méretű madárka a leggyakoribb pintyfélénk egyike. Tolla gyönyörű színekben pompázik, így aki csak egyszer is látta, soha többé nem felejtí el.

Téli madáretetőinket is szorgosan látogatja akár népesebb csapatokban is. Ha oda akarjuk csalogatni őket, tegyünk az etetőbe titkos csemegéjükből, a mákból és a dióból. Közeli etetőlátogató barátaival, a cinkékkel, zöldikékkel, erdei pintyekkel és megvágókkal szikrázó ékkövei lesznek téli környezetünknek.

Elsősorban különféle gyomnövények magjaival táplálkozik, de a fiatal fiókák táplálék kiegészítésként hernyókat és bogarakat is fogyasztanak. Évente két három alkalommal költ. Növényi szálakból és szőrökből álló fészket jellemzően a lombkoronák szélére építi.

Az év hala a Harcsa



Ez a ragadozó hal az európai édesvizek második legnagyobbra növő hala. Súlya a 100 kg-ot, hossza pedig a 2 métert is jóval meghaladhatja. Magyarországon szinte mindegyik vizünkben megtalálható a gyors folyású apró patakokat leszámítva. A sugaras úszójú halak osztályába és a harcsafélék családjába tartozó faj. Csupas nyálkás testét nem fedi pikkely. Azon kevés halaink egyike, amely gondozza ivadékait. Ezt a feladatot a hím példány igen nagy gondossággal és vehemenciával végzi, egészen az ivadékok egy hónapos koráig. Mivel ilyen nagyra nő és húsa igen ízletes gazdasági jelentősége sem elhanyagolható. A horgászok egyik kedvenc zsákmánya. A magyar konyha is előszeretettel használja halételek alapanyagául. A harcsából készült ételek receptjeit már a legrégebbi gasztronómiai emlékeink között is fellelhetjük.

### **Az év rovара a szarvasbogár**



### **Ez a faj egész Európa legnagyobb bogara.**

A hím szarvasbogarat semmilyen más bogárral nem lehet összetéveszteni, hiszen rágói hatalmas, agancsos fejdíszé alakultak. A bogár hossza akár a 10 centit is elérheti. A jóval kisebb "csupán" 4-5 centis nőstény bogár rágói rovarkörökben megszokott, normális méretűek. Csak néhány hétig élnek. Lárvaik azonban az agancsos óriásbogár állapot előtt 5 évig fejlődnek a tölgyfák elhalt gyökereiben. A kikelés előtt bebábozódott lárva már nem a gyökérben, hanem a földben készített kamrában fejlődik és a kikelő bogár is ebben tel, hogy aztán tavasz végétől sorban másszanak elő a kellően langyos estéken. Először a hímek

A kifejlett szarvasbogarak gyakorlatilag nem esznek semmit, hanem azt a zsírraktárt élik fel, amelyet még lárvakorukban felhalmoztak. Akinek már volt szerencséje szarvasbogár repülést megfigyelni az tudja, hogy viszonylag lassan és nehézkesen repülnek, akárcsak egy mély hangon zúgó kissé esetlen nehézbombázó. Gyakran előfordul, hogy csak "koppanással" képes megállni, ami könnyen frászt hozhat egy gyanútlanul sétálgató emberre, ha éppen ő volt az akadály őkelme útjában. Leginkább füledt nyári alkonyokon kelnek szárnyra. A nőstények általában csak egyszer repülnek életükben, nevezetesen a párzás után. A hímek a rágóikkal verekednek, és jó hasznát veszik a párzás során is, mint leszorító alkalmatosság. A nőstényekért vívott csatározások a hímek minden energiáját felemészti ezért rövidebb ideig élnek. A hímek július végére rendszerint elpusztulnak, míg a nőstények megérhetik akár augusztus utolsó napjait is. Magyarországon a nagy szarvasbogár védett faj. Eszmei értéke 10.000 Ft.

**Ne feledd, hogy minden rovarnak fontos szerepe van az élővilágban!** Mindegy, hogy éppen apró vagy óriásira nőtt, szép vagy ronda, szúr, harap, vagy csak ártalmatlanul szopogat és nyalogat. Legapróbb képviselői is nélkülözhetetlen részesei annak a hatalmas mérlegnek, amit biológiai egyensúlynak nevezünk. Amíg odakint erdőn-mezőn bőséggel vesznek körbe minket ismert és ismeretlen fajai, addig biztosak lehetünk természetes környezetünk megújulási képességében.



A mi időnk legnagyobb feladata, hogy az emberek ismét megtanuljanak harmóniában élni természetes környezetükkel.

Ehhez Te is nagyban hozzájárulhatsz azzal, hogy nem szemetelsz és csak annyi vegyszert használsz amennyit feltétlenül muszáj.

### **Az év vadvirága: A hóvirág**



Ezt a kis virágot senkinek nem kell bemutatni, mert mindenki ismeri. Nyirkosabb erdők és cserjések tápanyagban gazdag talajának lakója. Sok helyen alakult ki jelentős állománya a tél végi természetjárók nagy örömére. A virágzási ideje február-március hónapokban van. Már a hóban is nyílik, így a legkorábban virágzó növényeink egyike. Sokáig a “gyűjtők” kedvence volt és a tél végén gyakran találkozhattunk velük a virágárosok és aluljárók standjain. Szerencsére már évek óta védett növény hazánkban, leszedését büntetik.

Eszmei értéke 10.000,-Ft.

### **Az év fája a vadalmafa**

A magyar erdők – méltán nevezhetjük így -szürke eminenciása, sem formai tulajdonságaival, sem pedig ökológiai sajátosságaival nem hívja fel magára különösebben a figyelmet. A nemes almafajtákkal való egyre gyakoribb kereszteződése miatt génállománya sajnos hígulóban van. A faj lassan, de biztosan el fog tűnni.



### **Az év gombája a világító tölcsérgomba**



Néha a gombatesten vagy szövedékén megfigyelhető, hogy a sötétben foszforeszkál. Innen ered a neve is. Sokan szedik tévedésből vörös róka gomba helyett. Mérgező, hánytató hatású, de mérgezése többnyire nem súlyos.

### **Az év hüllője a mocsári béka**



A mocsári béka a valódibéka-félék (Ranidae) családjába tartozik, ezen belül a barna- vagy bajszos békák csoportjába. A többi barnabékától sok esetben nehéz, szinte lehetetlen megkülönböztetni. Nem így a nászidőszakban, mely során a hímek égszínkékre színeződnek, ahogy az díjnyertes természetfotókról sokaknak ismerős lehet, miközben magát a jelenséget élőben annál kevesebben figyelhették meg.

## Az év emlőse a mogyorós pele



Ez a feltűnően nagy fekete szemű, aprócska rágcsáló Magyarországon viszonylag gyakori.

Az alig 10 cm-nyi, 15-25 g súlyú, vöröses szürkés sárga bundájú mogyorós pele mancsa párnázott, hogy az ágakon futva jól meg tudjon kapaszkodni. Nagy szeme éjszakai életmódjára utal. A mogyorós pele október vége felé téli álomba merül egészen áprilisig. A mogyorós pele az alföldektől a fahatárig terjedő erdők lakója. Cserjésekben és parkokban ugyancsak előfordul. Tápláléka magvak, rügyek, bogyók és fák gyümölcsei; de kora tavasszal rovarokat és azok lárváit is elfogyasztja. Körülbelül 4 évig él, de a fiatalok közel 70%-a elpusztul. Létszámcsökkenésének fő oka élőhelyeinek megszüntetése, téli álmuk megzavarása, téli hőmérséklet-ingadozások, erős lehűlések után hirtelen enyhülések, valamint jelentős számban válnak macska, róka, vaddisznó áldozatává. Védett faj, az FM Vadonleső Programja jelölte az év emlőseinek.

*/ Forrás: Mosthallottam.hu/*